

Källsortering – en guide

Visste du att klimatbelastningen om Hebas hyresgäster inte källsorterar, är nästan lika stor som uppvärmningen av Hebas hela bostadsbestånd?

Visste du att det tar 450 år för naturen att bryta ner plast som slängts i skog och mark. Källsorterar vi kan vi återvinna materialet och skapa nya produkter i stället. Så mycket bättre!

Om vi alla hjälps åt skapar vi tillsammans en hållbar värld för människor, djur och natur.

Fakta i nedan sorteringsguide är hämtad från Stockholm vatten och avfall. Via länken kan du lära dig mer om material som går att sortera. <https://www.stockholmvattenochavfall.se/har-lamnar-du-avfall/sorteringsguide/>

Matavfall

MATAVFALL

- **Frukt- och grönsaksrester:** Skal, kärnor, blast.
- **Kött, fisk och skaldjur:** Rester, ben, skal.
- **Matrester:** Tillagad mat, pasta, ris, bröd, ost.
- **Övrigt:** Kaffesump, filter, teblad, tepåsar.
- **Papper:** Små mängder ofärgat hushållspapper.

Matavfall ska slängas i särskilda papperspåsar (oftast brun) som sedan placeras i avsedd behållare. Matavfallet rötas för att bli biogas och biogödsel. Biogasen används till bränsle för sopbilar, bussar och personbilar i stället för bensin och diesel. Det minskar utsläppen av kväveoxider och andra skadliga partiklar i luften. På fem kilo matavfall kan en personbil köra nästan en mil. Biogödsel används som växtnäring till åker- och skogsmark. Genom att gödsla med biogödsel återförs näring och humus till kretsloppet.

Restavfall

RESTAVFALL

- **Hygienartiklar:** Blöjor, bindor, tamponger, tops, plåster, tandborstar.
- **Städning:** Dammsugarpåsar, diskborstar, trasiga disktrasor.
- **Övrigt:** Kuvert, post-it-lappar, kattsand, fimpar, snus, trasigt porslin/keramik
- **Inbundna böcker** (pocketböcker är pappersåtervinningen)

När allt som kan återvinnas till nytt material har sorterats bort finns det ändå en del kvar. Det förbränns med energiutvinning. I en förbränningsugn förbränns avfallet vid en temperatur på

minst 850°C. De heta rökgaserna leds vidare och värmer upp vatten som antingen blir till fjärrvärme eller el. Innan rökgaserna når skorstenen renas de från olika föroreningar.

Plastförpackningar

Plastförpackningar inkluderar både mjuka och hårda plastprodukter som skyddar varor, exempelvis plastpåsar, bärkassar, chipspåsar, flaskor, tuber (tandkräm/majonnäs), burkar (yoghurt/glass), tråg för kött/frukt, plastfolie och frigolit. Huvudregeln är att det ska ha varit ett emballage för en produkt.

PLASTFÖRPACKNINGAR

- **Mjuka plaster:** Plastpåsar, bärkassar, plastfolie, bubbelplast, innerpåsar i förpackningar.
- **Hårda plaster:** Schampoflaskor, tvättmedelsflaskor, ketchupflaskor, burkar för mejeriprodukter, syltburkar.
- **Övrigt:** Chipspåsar, kaffepaket (plastytterhölje), frigolit (från t.ex. elektronik).
- **Korkar och lock:** Plastkorkar på mjölkpaket och tuber.

Plastförpackningar kan återvinnas till nya förpackningar, såsom plastpåsar, schampoflaskor och tvättmedelsflaskor. De kan även bli material till trädgårdsmöbler, plastmattor och resväskor. Varje kilo återvunnen plast innebär en liter sparad olja och därmed en renare miljö.

Pappersförpackningar

Pappersförpackningar omfattar produkter av papper, kartong och wellpapp. Om en förpackning består av mer än hälften papper/kartong räknas det som pappersförpackning. Vik ihop och platta till förpackningen så gott det går. Till pappersförpackning räknas de förpackningar som till mer än hälften består av pappersfiber. Vik ihop och platta till pappersförpackningen, så tar den mindre plats. Du kan även lägga mindre förpackningar i större. En tom mjölkförpackning rymmer minst fem hopvikta.

PAPPERS- FÖRPACKNINGAR

- **Livsmedelsförpackningar:** Mjök- och juicepaket (tetrapack), pastapaket, flingpaket, sockerpåsar, mjölpåsar, äggkartonger.
- **Kartong & Wellpapp:** Pizzakartonger, flyttlådor, kartonger till hemelektronik.
- **Papperspåsar & Kassor:** Bärikassar, papperspåsar för frukt/bröd.
- **Övrigt:** Hundmatsäckar, tvättmedelspaket, omslagspapper, presentpapper, toarullar.

Färgat och ofärgat glas

**FÄRGADE
GLASFÖRPACKNINGAR**

**OFÄRGADE
GLASFÖRPACKNINGAR**

Ta av kapsyler, lock och korkar sortera dem efter materialslag. Sortera färgat och ofärgat glas var för sig. Är du tveksam så lägg det som färgat glas. Titta efter pantsymbolen! Pantflaskor av glas lämnar du in i mataffären eller på andra ställen som har pantsystem

Metall- och metallförpackningar

**METALL-
FÖRPACKNINGAR**

Alla metaller kan återvinnas om och om igen utan att någon av de ursprungliga egenskaperna försämras. När man återvinner metall som aluminium eller stål sparar man hela 95 procent av energin som skulle krävas vid nyproduktion. Därför är varenda metallförpackning viktig att lämna till återvinning.

METALL

Stekpannor, bestick, skruvar eller andra saker i metall skiljer sig ifrån metallförpackningar när det handlar om återvinning. Metall ska du lämna på återvinningscentralen.

Pant

Här är exempel på vad som räknas som pant och hur källsortering av pant går till i Sverige enligt pantsystemet (Pantamera):

PANT

- **Aluminiumburkar:** Alla aluminiumburkar för dryck med svenskt pantmärke (1 kr eller 2 kr).
- **PET-flaskor:** Plastflaskor som ingår i pantsystemet (PET-flaskor), oftast märkta med 1 kr eller 2 kr. Dessa inkluderar vatten, läsk och viss juice.
- **Returglas:** Vissa glasflaskor, främst inom öl- och läskbranschen, som lämnas tillbaka i backar eller styckvis.

Tänk på att etiketten behöver vara oskadad och läsbar för att maskinen ska kunna registrera panten. Flaskor och burkar ska vara tomma men behöver inte sköljas ur. Utländska aluminiumburkar kan ofta lämas i maskinen, men de ger ingen pant. Panta inte genom att slänga burkar i metallåtervinningen, då förloras det slutna kretsloppet där gamla burkar blir nya. Leta efter pantsymbolen! Finns den så kan burken eller flaskan pantas.

Tidningar

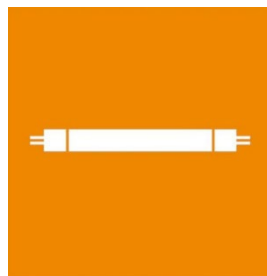
TIDNINGAR

Tidningar och returpapper som återvinns sorteras på en sorteringsanläggning. Häftklamrar, spiraler och liknande sorteras bort med magneter. Tidningarna malas ner i små bitar, blandas med vatten och skapar pappersmassa. Pappersmassan torkas på en silduk, pressas av en pappersmaskin och rullas på rullar eller görs till ark som används till nya tidningar, kartonger eller reklamblad. En del av materialet blir hushålls- och toalettpapper.

Ljuskällor

LJUSKÄLLOR

LYSRÖR

Ljuskällor räknas som elavfall och farligt avfall och ska inte läggas i soppåsen. Metalldelarna går till materialåtervinning och används vid tillverkning av nya metallprodukter som konservburkar med mera. Glaset från glödlampor kan också materialåtervinnas vid tillverkning av nya ljuskällor eller andra glasprodukter som exempelvis glasflaskor. Lysrörspulvret i lysrören tas tillvara och återanvänds vid tillverkningen av nya ljuskällor. Lågenergilamporna krossas och glaset behandlas på särskilt sätt. Kvicksilvret från ljuskällorna långtidslagras.

Batterier

BATTERIER

Genom att återvinna batterier kan många viktiga metaller återvinnas. Batterier och uppladdningsbara batterier innehåller värdefulla ämnen som zink, järn, aluminium, litium och silver. Nickel, kobolt och koppar som finns i batterier kan användas till nya batterier. Om tungmetaller från batterier spills ut i miljön har de ha skadliga effekter på människor, djur och växter.

Bilbatterier kategoriseras som farligt avfall och ska lämnas till återvinningscentralen.

Farligt avfall

Saker som är giftiga för människa eller miljö, explosiva, brandfarliga, frätande är miljöfarligt avfall. Miljöfarligt avfall återvinns eller förstörs under kontrollerade former. En del material förbränns under stränga miljökrav och med omfattande rening av rökgaserna. Annat material behandlas kemiskt för att ta bort avfallets farliga egenskaper. Men det finns fortfarande en del miljöfarligt avfall som ännu inte går att göra ofarligt. För att få bort sådant material från kretsloppet skickas det till ett speciellt lager där det slutförvaras.

FARLIGT AVFALL

Exempel på farligt avfall i hemmet:

- **Kemikalier:** Målarfärg, lack, lim, lösningsmedel (acetone, thinner), och rengöringsmedel.
- **Batterier & elektronik:** Allt med sladd eller batteri, inklusive mobiltelefoner, leksaker och lysrör.
- **Bilvårdsprodukter:** Spillolja, oljefilter, bilbatterier, kylarvätska och spolarvätska.
- **Bekämpningsmedel:** Råttgift, ogräsmedel och insektsprej.
- **Tryckbehållare:** Sprayburkar och gaspatroner (t.ex. lustgas).
- **Övrigt:** Brandsläckare, kvicksilvertermometrar och asbest.

Viktigt att tänka på; Läkemedel ska alltid lämnas in på ett Apotek. Förpackningar ska vara tydligt märkta om möjligt. Släng aldrig farligt avfall i hushållssoporna eller håll ut det i avloppet. Använd din kommuns återvinningscentral eller miljöstation för att lämna in farligt avfall.

Grovavfall

Grovavfall är skrymmande avfall från hushåll som inte får plats i soptunnan eller som inte ska sorteras som förpackningar/farligt avfall. Exempel inkluderar trasiga möbler, cyklar, barnvagnar, skidor, mattor, porslin, stekpannor, speglar och trasiga leksaker. Detta lämnas oftast på [återvinningscentraler](#).

GROVAVFALL

Exempel på grovavfall:

- **Möbler:** Soffor, stolar, bord, bokhyllor, sängramar, madrasser.
- **Fritid/hem:** Cyklar, barnvagnar, pulkor, skidor, krukor.
- **Husgeråd/inredning:** Porslin, keramik, dricksglas, stekpannor, kastruller.
- **Övrigt:** Mattor, skumgummi, tapeter, resväskor.

Ett varmt tips!

Källsortera redan där hemma, så blir det smidigare att lägga grejerna i rätt kärl. Sortering i hemmamiljö är praktiskt och kan se riktigt prydlig ut.

Tillsammans skapar vi en hållbar värld.

Med vänlig hälsning

Heba Fastighets AB